

Jakelun mukaan

NIMEÄMISPYYNTÖ JULKISEN HALLINNON PAIKKATIETOALUSTA (PTA) -HANKKEEN TOTEUTUSVAIHEEN OHJAUSRYHMÄÄN

Julkisen hallinnon paikkatietoalusta (PTA) on hallitusohjelmaan liittyvään digitalisaatiohankkeiden kokonaisuuteen kuuluva kärkihanke. Hanketta valmisteltiin valtiovarainministeriön JulkICT-osaston johtamassa digitalisaatiohankkeita käsittelevässä työryhmässä ja toimintatapojen uudistamisen ministerityöryhmä puolsi hankkeen jatkovalmistelua kokouksessaan 2. helmikuuta 2016. Hankkeen vastuutahoksi on osoitettu MMM.

Hanke koostuu kahdeksasta osahankkeesta ja hankekokonaisuuden valmisteluun ovat osallistuneet keskeisinä kumppaneina Valtiovarainministeriö, Ympäristöministeriö, Suomen Ympäristökeskus, Maanmittauslaitos ja Kuntaliitto. Osahankkeet liittyvät tiiviisti myös Sisäministeriön tehtäviin. Hanke edellyttää osahankkeesta riippuen paikkatietojen yhteentoimivuuden, tietoprosessien ja arkkitehtuurien kehittämistä, kokonaan uusia järjestelmiä ja palveluita sekä kehittämistoimenpiteitä myös olemassa olevissa järjestelmissä. Hanke on saanut toteutus suunnitelmien valmisteluun tarkoitetun osan rahoituksesta vuoden 2017 budjetissa. Toteutusvaihetta varten hankkeelle on lisäksi osoitettu määrärahaa vuoden 2017 ensimmäisessä lisätalousarviossa.

Laajan poikkihallinnollisen hankkeen toteuttamisen onnistumisen edellytys on vahva hallinnon rajat ylittävä yhteistyö ja ohjaus. Tätä varten maa- ja metsätalousministeriö on päättänyt asettaa toteuttamisesta vastaavien tahojen muodostaman oheisessa asettamispäätösluonnoksessa kuvatun toteutusvaiheen ohjausryhmän.

Ohjausryhmän muodostavia tahoja pyydetään nimeämään edustajansa oheisessa asettamispäätösluonnoksessa kuvattuun ohjausryhmään ja toimittamaan tiedot MMM:n kirjaimoon 12.9.2017 mennessä. Nimeämistä pyydetään ottamaan huomioon tasa-arvolain vaatimukset.

Lisätietoja antaa tarvittaessa tietohallintojohtaja Antti Vertanen.

Raimo Vajavaara
johtaja

Liitteet:

Asettamispäätösluonnos

Jakelu:

VM
YM
SM
Maanmittauslaitos
Suomen Ympäristökeskus
Suomen Kuntaliitto

JULKISEN HALLINNON PAIKKATIETOALUSTA-HANKKEEN ASETTAMINEN, MUUTOS X.8.2017

Maa- ja metsätalousministeriö (MMM) on asettanut Julkisen hallinnon yhteinen paikkatiedon palveluustahankkeen (Paikkatietoalusta-hanke) xx.2.2017. Tällä päätöksellä ministeriö muuttaa asettamispäätöstä hankkeen siirtyessä vaiheittain valmisteluvaiheesta toteutusvaiheeseen. Merkittävin muutos on toteutusta ohjaavan ohjausryhmän asettaminen.

Toimikausi

Hankkeen toimikausi on 1.3.2017 - 31.5.2019.

Tausta

Hallitusohjelman toteuttamista tuetaan Digitalisoidaan julkiset palvelut - kärkihankkeella, jonka avulla julkisia palveluita pyritään rakentamaan käyttäjälähtöisiksi ja ensisijaisesti digitaalisiksi toimintatapoja uudistamalla. Julkisen hallinnon yhteinen paikkatiedon palveluustahanke (Paikkatietoalusta-/PTA-hanke) on tähän kärkihankkekokonaisuuteen kuuluva hanke. Paikkatietoalusta-hanketta on valmisteltu valtiovarainministeriön JulkICT-osaston johtamassa digitalisaatiohankkeita käsittelevässä työryhmässä ja toimintatapojen uudistamisen ministerityöryhmä puolsi hankkeen jatkovalmistelua kokouksessaan 2. helmikuuta 2016. Hankkeen vastuutahoksi on osoitettu MMM. Hanke on saanut toteutussuunnitelmien valmisteluun tarkoitetun osan rahoituksesta vuoden 2017 budjetissa. Toteutusvaihetta varten hankkeelle on osoitettu määrärahaa vuoden 2017 ensimmäisessä lisätalousarviossa. Loppuosa rahoituksesta on tarkoitus osoittaa vuoden 2018 talousarviossa.

Hanke koostuu kahdeksasta osahankkeesta ja hankekokonaisuuden valmisteluun on osallistunut keskeisinä kumppaneina Valtiovarainministeriö, Ympäristöministeriö, Suomen Ympäristökeskus, Maanmittauslaitos ja Kuntaliitto. Hanke edellyttää osahankkeesta riippuen paikkatietojen yhteentoimivuuden, tietoprosessien ja arkkitehtuurien kehittämistä, kokonaan uusia järjestelmiä ja palveluita sekä kehittämistoimenpiteitä myös olemassa olevissa järjestelmissä.

Kuva 1. Paikkatietoalusta-hankkeen yleiset tavoitteet

Tässä hankkeessa julkisen hallinnon yhteisellä paikkatietoalustalla tarkoitetaan uutta tieto- ja palvelukokonaisuutta, jonka avulla julkisen hallinnon toimijat voivat tuoda omat, yleensä jotakin organisaatiokohtaista tarkoitusta varten keräämänsä paikkatiedot osaksi yhteistä tietovarantoa ja saattaa ne palvelualueen kautta tarjolle eri käyttötarkoituksiin. Paikkatietoalusta tuo julkishallinnon keskeisiä paikkatietoaineistoja saataville yhteiskäyttöiseen alustaan, jonka varaan yksityissektori voi rakentaa mm. omia palveluekosysteemejä. Alusta on kehittyvä kokonaisuus, joka muodostuu vaiheittain sekä keskitetyistä että eri toimijoiden vastuulla olevista hajautetuista osista. Hanke on laaja poikkihallinnollinen yhteistyöhanke, josta hyötyvät useat tahot julkishallinnossa ja yksityissektorilla.

Hankkeen rinnalla valmistellaan paikkatietopoliittista selontekoa, jonka avulla on tarkoitus käydä keskustelua ja asettaa tavoitteita tulevaisuuden paikkatietoinfrastruktuurille.

Tehtävät

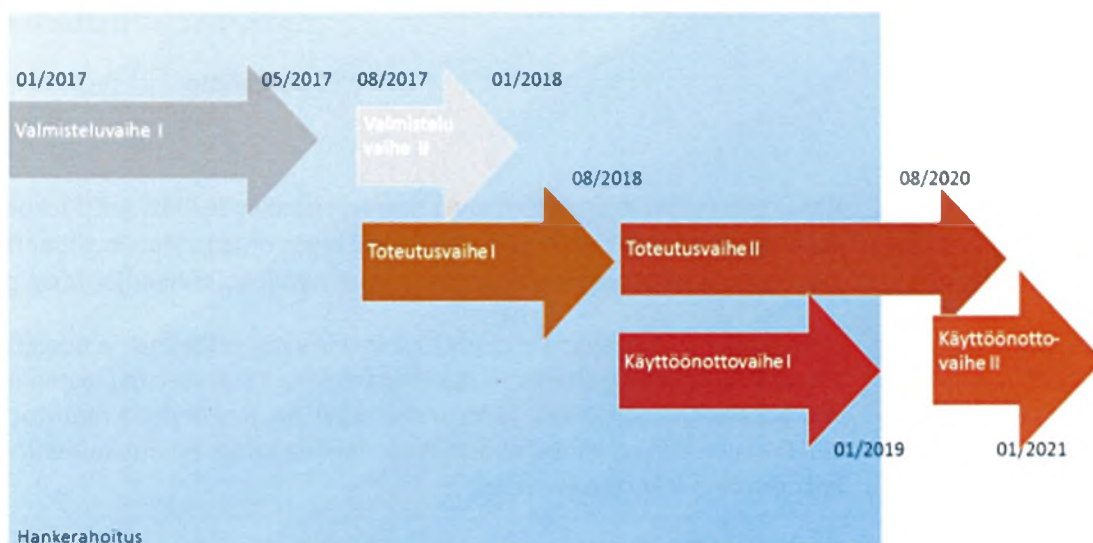
Hankkeen tavoitteena on toteuttaa kahdeksan osahanketta liitteenä olevan hankesuunnitelman mukaisesti.

 <p>Paikkatiedon palvelualueen suunnittelu, toteuttaminen ja käyttöönotto:</p> <ul style="list-style-type: none"> Määritellään, suunnitellaan ja toteutetaan julkisen hallinnon yhteinen paikkatiedon palvelualue ja sen edellyttämät hallinnolliset toimintamallit 	 <p>Maankäyttöpäätösten paikkatieto osaksi palveluita ja valvontaa:</p> <ul style="list-style-type: none"> Muodostetaan maankäyttöpäätösten yhteinen tietomalli, tiedonhallinnan ympäristö ja muodostetaan sen mukaiset rajapintapalvelut.
 <p>Valtakunnallinen osoitejärjestelmä:</p> <ul style="list-style-type: none"> Muodostetaan uusi julkisen hallinnon yhteinen osoitejärjestelmä, jolla voidaan tehostaa ja parantaa mm. pelastuspalvelun ja logistiikan prosesseja 	 <p>Kaukokartoitustieto valvonnan ja palveluiden prosessien automatisointiin:</p> <ul style="list-style-type: none"> Toteutetaan kansallinen satelliittikuvien prosessointi ja jakelupalvelu yhteensopivana julkisen hallinnon paikkatietoalustan kanssa (mm. in situ tiedon käyttö).
 <p>Maakuntien paikkatietoinfrastruktuuri:</p> <ul style="list-style-type: none"> Luodaan osaksi alustakokonaisuutta maakuntien tiedonhallinta- ja toimintaprosesseja tukevat paikkatietopalvelut. 	 <p>INSPIRE-aineistojen hallinta- ja jakelupalvelu:</p> <ul style="list-style-type: none"> Luodaan viranomaisten yhteiseen käyttöön ympäristö, jonka avulla INSPIRE direktiivin velvoitteet voidaan helposti ja kustannustehokkaasti toteuttaa (siirtymäajat päättyvät 2020).
 <p>Valtakunnallisen kartta- ja maastotiedon alusta:</p> <ul style="list-style-type: none"> Luodaan julkisen hallinnon yhteinen uuden sukupolven kartta- ja paikkatietoalusta tukemaan hajautettua tiedon hallintaa ja ylläpitoa 	 <p>Paikkatietojen yhteiskäytön edistämisen tukipalvelut:</p> <ul style="list-style-type: none"> Tuetaan alustan käyttöönottoa ja kehitetään uuteen alustaan liittyviä toimintamalleja sekä rakennetaan julkisen hallinnon ja yritysten yhteistoiminnalle tehokas toimintaympäristö.

Kuva 2. Paikkatiedon palvelualueen hankkeen osahankkeet

Aikataulu ja vaiheistus

Päivitetään viralliseen versioon.

Kuva 3. Yleiskuva hankkeen aikataulusta.

Hanke jakautuu valmistelu-, toteutus- ja käyttöönottovaiheisiin kuvan 3 mukaisesti.

Hankkeen tarkistuspisteinä toimivat hankkeen johto/ohjausryhmän kokoukset, joissa tarkistetaan kunkin vaiheen tilanne ja lopputulokset sekä seuraavien vaiheiden suunnitelmat. Yksi keskeinen tarkistuspiste on valmisteluvaiheen päättävä ja toteutusvaiheen aloittava kokous, jossa vahvistetaan hankkeen toteutusvaiheen suuntaviivat.

Ohjausmalli

Hankkeen strateginen ohjaus

Hanke on osa Digitalisoidaan julkiset palvelut -kärkihanketta, jonka toteuttamisesta vastaa valtiovarainministeriön JulkICT-osasto. Toimintatapojen uudistamisen ministeriryhmä käsittelee hallituksen ”digitalisaatio, kokeilut ja normien purkaminen” -kärkitavoitteen alle kuuluvat asiat.

Vastuuministeriönä toimivaa Maa- ja metsätalousministeriötä tukee hankkeen toteutusvaiheessa strateginen ohjausryhmä, joka koostuu Valtiovarainministeriön, Maa- ja metsätalousministeriön, Ympäristöministeriön, Sisäasiainministeriön, Maanmittauslaitoksen (hankevastuutaho), Suomen Ympäristökeskuksen ja Kuntaliiton edustajista. Strateginen ohjausryhmä kuulee säännöllisesti paikkatietoalan yritysten näkökulmia hankkeen toteuttamiseen.

Ohjausryhmän kokoonpano:

Ohjausryhmän puheenjohtajana toimii ylijohtaja Pentti Lähteenoja (MMM).

Jäsenet: , VM
 , YM
 , SM
 , Maanmittauslaitos

, Suomen Ympäristökeskus

, Kuntaliitto

Hankkeen pysyvinä asiantuntijoina toimivat hankepäälikkö Antti Jakobsson ja tietohallintojohtaja Antti Vertanen, joka toimii myös ohjausryhmän sihteerinä. Ohjausryhmä voi kutsua kokouksiin myös muita asiantuntijoita puheenjohtajan päätöksellä.

Ohjausryhmän tehtävänä on hyväksyä toteutussuunnitelmat ja huolehtia hankkeen toteutumisesta suunnitelmien ja kärkihankkeita koskevien linjausten mukaisesti sekä seurata hanketason riskejä ja resurssien käyttöä. Johtoryhmä raportoi MMM:n kautta kärkihankkeiden hallinnasta vastaavalle taholle tarpeiden mukaisesti. Ohjausryhmä kokoontuu 3-4 kertaa vuodessa.

Hankkeen toteutumista seuraa säännöllisesti myös valtioneuvoston 6.10.2016 asettama laajapohjainen paikkatietoalan keskeisistä toimijoista muodostuva Paikkatietoasiain neuvottelukunta (Patine), joka on samalla myös julkisen hallinnon tietohallinnon neuvottelukunnan (Juhta) yksi ns. asiantuntemusalue. Neuvottelukunnan puheenjohtajana toimii tietohallintojohtaja Antti Vertanen (MMM). Neuvottelukunta voi nimetä keskuudestaan työvaliokunnan, joka keskittyy seuraamaan ja tukemaan paikkatietoalustahanketta ja raportoi säännöllisesti neuvottelukunnalle. Neuvottelukunnan esille nostamat strategista ohjausta vaativat asiat viedään käsiteltäväksi ohjausryhmään.

Hankkeen toteutuksen ohjaus ja seuranta

Hankepäälikkö seuraa koko hankkeen ja osahankkeiden etenemistä ja huolehtii hankkeen asioiden esittelystä ja raportoinnista ohjausryhmässä ja Paikkatietoasiain neuvottelukunnassa. Hankepäälikön tukena MMM:ssä toimii hanketoimisto ja osahankkeiden toteutusta yhteensovittava hankeryhmä, joka muodostuu osahankkeita toteuttavien tahojen edustajista.

Hankepäälikköinä toimii yli-insinööri Antti Jakobsson maanmittauslaitoksesta.

Osahankkeet

Osahankkeita on kahdeksan ja ne on kuvattu hankesuunnitelmassa. Osahankkeilla on nimetyt vetäjät ja tarvittaessa keskeisten toimijoiden muodostamat projektiryhmät. Osahankkeet vastaavat toteutuksesta yhteistoiminnassa hankepäälikön ja muiden osahankkeiden kanssa.

Hankefoorumi

Paikkatietoalusta tehdään yhteistyössä ja sitä varten tarvitaan eri organisaatioiden edustajia vaikuttamaan hankkeen valmisteluun ja toteutukseen. Tätä tarkoitusta varten perustetaan hankefoorumi.

Kustannusarvio

Hankkeelle on varattu kärkihankerahoitusta yhteensä 8 milj. €. Hankkeelle on myönnetty vuoden 2017 budjettiin (täydentävä talousarvioesitys HE 249/2016 vp ,18.11.2016) MMM:n momentille 800 000 euroa hankkeen valmisteluun (valmisteluvaihe). Toteutusvaihetta varten MMM:n momentille on myönnetty lisäksi Vuoden 2017 1. lisätalousarviossa 4,06 m€. Loput toteutusvaiheen rahoituksesta on tarkoitus sisällyttää vuoden 2018 budjettiin.

Kustannusten jako noudattaa seuraavia periaatteita:

- Kukin valmisteluun tai toteutukseen osallistuva osapuoli vastaa hankkeeseen organisaationsa edustajana/asiantuntijana osallistuvan henkilöstönsä kustannuksista mukaan lukien mahdolliset matkustus-, työväline-, yms. kustannukset. Tämä työ katsotaan osallistumiseksi oman toiminnan normaaliin kehittämiseen, jota ei rahoiteta hankkeesta.
- Varsinaiset uusien järjestelmien ja palveluiden suunnittelu- ja kehittämiskustannukset katetaan hankkeen määrärahoilla toteutussuunnitelman mukaisesti. Toteuttavat tahot vastaavat toteutus- ja käyttöönottovaiheen kustannuksista osoitetun määrärahan puitteissa.
- Uusien järjestelmien ja palveluiden hallinnasta vastaavat tahot vastaavat niiden mahdollisista ylläpitokustannuksista hankkeen päätyttyä.

Kansliapäällikkö

Jaana Husu-Kallio

Johtaja

Raimo Vajavaara

LIITTEET

- hankesuunnitelma (liitetään lopulliseen asettamispäätökseen)

JAKELU

- maa- ja metsätalousministeriö
- sisäministeriö
- työ- ja elinkeinoministeriö
- valtiovarainministeriö
- ympäristöministeriö
- sosiaali- ja terveysministeriö
- Paikkatietoasiain neuvottelukunta
- Maanmittauslaitos

- Kuntaliitto
- hankepäälikkö